

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2013 m. gruodžio 23 d. (06.01)
(OR. en)**

18170/13

**Tarpinstitucinė byla:
2013/0442 (COD)**

**ENV 1236
ENER 601
IND 389
TRANS 694
ENT 357
SAN 557
PARLNAT 326
CODEC 3089**

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
data:	2013 m. gruodžio 20 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Uwe CORSEPIUSUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2013) 919 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2013) 919 final.

Priedama: COM(2013) 919 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 18.12.2013
COM(2013) 919 final

2013/0442 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių,
kiekio apribojimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2013) 531 final}

{SWD(2013) 532 final}

{SWD(2013) 536 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Bendrosios aplinkybės. Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“¹ yra svarbus veiksnys peržiūrint ES oro kokybės politiką, visų pirma todėl, kad jame išreikštas poreikis imtis priemonių, kad oro tarša būtų kontroliuojama teršalų šaltinyje.

Komisijos komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos švaraus oro programa“² raginama imtis veiksmų siekiant kontroliuoti orą teršiančių medžiagų, išmetamų iš kurą deginančių įrenginių, kurių vardinė tiekiamoji šiluminė galia yra 1–50 MW (toliau – vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai), kiekį ir taip užbaigti formuoti kurą deginančių įrenginių sektoriaus reglamentavimo sistemą ir padidinti politinių oro taršos ir kovos su klimato kaita nuostatų sinergiją.

Vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių paskirtis gali būti kuo įvairiausia (elektros gamyba, būstų ir (arba) gyvenamųjų pastatų šildymas ir vėsinimas, šilumos ir (arba) garo tiekimas pramonės procesams ir kt.) ir jie yra vienas pagrindinių išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių šaltinių. ES yra maždaug 142 986 vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai.

Kuro deginimas naujuose mažuose kurą deginančiuose įrenginiuose ir prietaisuose gal būti reglamentuojamas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatančia ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiais nustatymo sistemą³. Kuro deginimas dideliuose kurą deginančiuose įrenginiuose nuo 2013 m. sausio 7 d. kontroliuojamas 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės)⁴, o esamiems dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams iki 2015 m. gruodžio 31 d. tebebus taikoma 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo⁵.

Iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetami oro teršalai iš esmės neregamentuojami ES lygmeniu, todėl kurą deginantiesiems įrenginiams taikomus galiojančius teisės aktus reikėtų papildyti jiems skirtomis nuostatomis.

Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Šis pasiūlymas yra ES oro kokybės srities veiksmų programos, nustatytos persvarstytoje ES teminėje oro taršos strategijoje, dalis, jis atitinka strategijos „Europa 2020“ pažangaus, integracinio bei tvaraus augimo⁶ tikslus ir juo šie tikslai remiami. Juo siekiama apginti

¹ COM(2012) 710 *final* [po priėmimo OL L , , p. .]

² COM(2013) xxx *final*.

³ OL L 285, 2009 10 31, p. 10.

⁴ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

⁵ OL L 309, 2001 11 27, p. 1.

⁶ Komisijos komunikatas „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, COM(2010) 2020 galutinis, 2010 3 3.

mažųjų ir vidutinių įmonių interesus laikantis principo „visų pirma galvokime apie mažuosius“⁷.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Su suinteresuotosiomis šalimis ir visuomene konsultuotasi įvairiomis oficialiomis ir neoficialiomis priemonėmis, įskaitant du internete skelbtus klausimynus, Eurobarometro apklausą ir nuolatinį dialogą daugiašaliuose ir dvišaliuose susitikimuose. Su valstybėmis narėmis konsultuotasi ir Oro kokybės ekspertų grupės susitikimuose. Didelė dalis suinteresuotųjų šalių pabrėžė ES taršos šaltinių kontrolės svarbą dalijantis taršos mažinimo naštą ir pritarė iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų teršalų kiekio kontrolei, tuo pačiu pažymėdamos, jog svarbu mažinti tiek operatorių, tiek kompetentingų institucijų administracinę naštą, kuri gali tapti neproporcingai didelė, jei bus taikoma visaapimanti leidimų tvarka. Į suinteresuotųjų šalių nuomonę atsižvelgta, kai buvo rengiamos įvairios galimos iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų teršalų kiekio kontrolės strategijos.

Pirmosios viešos galimybių vertinimo konsultacijos internetu surengtos 2011 m. pabaigoje, jomis siekta išplėsti informacijos bazę, reikalingą politikos galimybių rengimo pradžiai. Internetinės konsultacijos vyko 12 savaitių nuo 2012 m. gruodžio 10 d. Europos Komisijos svetainėje „Jūsų balsas Europoje“. Buvo paskelbti du klausimynai, vienas trumpesnis skirtas plačiai visuomenei ir kitas ilgesnis bei išsamesnis su klausimais apie taršos šaltinių kontrolę – ekspertams ir suinteresuotosioms šalims. Iš viso gauti 1 934 paprastų piliečių atsakymai ir 371 ekspertų bei suinteresuotųjų šalių atsiliepimas. Iš pastarųjų respondentų apie 40 % pritarė, kad būtina reglamentuoti kurą deginančius įrenginius, kurių vardinė tiekiamoji šiluminė galia mažesnė kaip 50 MW (ši ES taikoma riba nustatyta Pramoninių išmetamųjų teršalų (PIT) direktyvoje). Pritarimą išreiškė 20 % atsiliepusių verslo atstovų, 43 % individualių ekspertų, 48 % vyriausybės atstovų ir 55 % nevyriausybinių organizacijų atstovų. Verslo ir vyriausybės atstovai pasisakė už ribotą leidimų arba registracijos tvarką, o maždaug pusė individualių ekspertų ir NVO atstovų rinkosi visaapimančią leidimų tvarką su visoje ES galiojančiomis išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis.

Visa bendroji informacija pateikta šiai iniciatyvai skirtoje svetainėje⁸.

Poveikio vertinimo rezultatai

Kaip pažymėta Teminės oro taršos strategijos peržiūros poveikio vertinime, bendra oro kokybės politikos struktūra yra logiška ir nuosekli, tačiau praktinio įgyvendinimo lygmeniu reikia geriau suderinti taršos šaltinių kontrolę, didžiausias išmetamųjų teršalų kiekio ribas ir aplinkos oro kokybės standartus, t. y. užtikrinti, kad vietos aplinkos oro kokybės standartams pasiekti nesukliudytų a) nepakankamai mažinama tarša iš didelių taškinių šaltinių ar produktų (pvz., faktinis išmetamųjų teršalų kiekis pasaulyje) arba b) didelė foninė teršalų koncentracija, susidariusi dėl bendro išmetamųjų teršalų kiekio.

⁷ Komisijos komunikatas „„Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act““, COM(2008) 394 galutinis, 2008 6 25.

⁸ http://ec.europa.eu/environment/air/review_air_policy.htm

Siekiant pažangos įgyvendinant ilgalaikį (po 2020 m.) ES tikslą dar labiau sumažinti oro taršos poveikį sveikatai ir aplinkai, įvertintos įvairios politikos galimybės ieškant ekonomiškai efektyvių priemonių rinkinio. Išnagrinėtos atrinktos papildomos ES taršos šaltinių kontrolės priemonės, kurių viena buvo skirta vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamiems teršalams. Įvertinimo išvados, visoje ES įgyvendinus iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų teršalų kiekio kontrolės nuostatas, visose valstybėse narėse būtų įdiegtos techninės priemonės, kurios, daugiasektorinės analizės duomenimis, yra ekonomiškai efektyvios, todėl nuspręsta ES lygiu pasiūlyti iš tokių įrenginių išmetamų teršalų kiekio kontrolės teisėkūros priemonę.

Iš penkių apsvarstytų ir išsamiai išnagrinėtų politikos galimybių kontroliuoti iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų teršalų kiekį pasirinkta ta galimybė, pagal kurią išmetamųjų teršalų ribinės vertės atitiktų vertes, Direktyvoje 2010/75/ES nustatytas įrenginiams, kurių vardinė tiekiamoji šiluminė galia yra 50–100 MW, ir galiojančias kai kuriose valstybėse narėse; jos būtų papildytos iš dalies pakeistame Geteborgo protokole naujiems įrenginiams nustatytomis išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis⁹. Siekiant sumažinti išmetamų azoto oksidų kiekio mažinimo išlaidas, šių teršalų ribinės vertės daugiausia turėtų būti grindžiamos pirminėmis teršalų kiekio ribojimo priemonėmis. Tačiau tais atvejais, kai oro kokybė neatitinka ES standartų, valstybės narės turėtų taikyti griežtesnes ribines vertes.

Siekiant išvengti didelio poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios eksploatuoja daugumą vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, apsvarstytos švelnesnės priemonės, kaip antai nuostata, kad veiklos vykdytojams nereikėtų leidimo, bet jie turėtų pranešti kompetentingoms institucijoms apie įrenginio eksploatavimą, taip užtikrindami registraciją; rekomenduotas laipsniškas įgyvendinimas esamiems įrenginiams suteikiant ilgesnį pereinamąjį laikotarpį ribinėms vertėms pasiekti, ilgesnį laikotarpį numatant mažiausių įrenginių kategorijai; numatyti švelnesni arba paprastesni stebėsenos ir ataskaitų teikimo įpareigojimai.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

Pasiūlymu, kuriuo nustatomos vidutinio dydžio kurą deginantiems įrenginiams skirtos nuostatos, siekiama užpildyti teisės aktų sistemos spragą. Juo nustatomi būtiniausi reikalavimai, tuo pačiu siekiant išlaikyti kuo mažesnę administracinę naštą ir atsižvelgiant į specifinę mažųjų ir vidutinių įmonių padėtį.

Toliau pateikiama konkreti informacija apie pasiūlymo straipsnius ir priedus.

1 straipsnyje paaiškinama, kad direktyva siekiama sumažinti iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių į orą išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių kiekį ir taip sumažinti galimą šių teršalų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai.

2 straipsnyje apibrėžiama direktyvos taikymo sritis siekiant išvengti dubliavimo su Direktyva 2009/125/EB arba su Direktyvos 2010/75/ES III ir IV skyriais, taip pat nustatoma, kurie kurą deginantys įrenginiai nepatenka į direktyvos taikymo sritį dėl techninių charakteristikų arba naudojimo tam tikroje veikloje.

⁹ Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolas dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo (1999 m.).

3 straipsnyje pateikiamos šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys.

4 straipsnyje nustatomas įpareigojimas kompetentingai institucijai remiantis veiklos vykdytojų pranešimais registruoti vidutinio dydžio kurą deginančius įrenginius. Tokių pranešimų elementai išvardyti I priede.

Nuostatos dėl išmetamųjų teršalų ribinių verčių išdėstytos 5 straipsnyje, o esamiems ir naujiems įrenginiams taikomos vertės pateiktos II priede. Siūloma, kad išmetamųjų teršalų ribinės vertės esamiems kurą deginantiesiems įrenginiams būtų taikomos po šios direktyvos taikymo pradžios praėjus tam tikram laikotarpiui, kad įrenginių valdytojai turėtų laiko techniškai pritaikyti įrenginius pagal šios direktyvos reikalavimus. 5 straipsnio 4 dalimi valstybių narių reikalaujama taikyti griežtesnes išmetamųjų teršalų ribines vertes įrenginiams, esantiems zonose, kurios neatitinka oro kokybės ribinių verčių. III priede pateiktos etaloninės vertės, kurios parodo pažangiausių metodų rezultatus.

6 straipsnyje ir IV priede pateikti stebėsenos reikalavimai. Šį priedą siūloma priderinti prie techninės ir mokslinės pažangos priimant deleguotuosius aktus (14 ir 15 straipsniai).

Pasiūlymo 7 ir 8 straipsniuose išdėstomos nuostatos, skirtos veiksmingam šios direktyvos įgyvendinimui ir vykdymui užtikrinti. Įtraukiama nuostata, kuria veiklos vykdytojų reikalaujama nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms, jei įrenginys neatitinka reikalavimų. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad tais atvejais, kai įrenginys neatitinka šios direktyvos reikalavimų, veiklos vykdytojas ir kompetentinga institucija imtųsi reikiamų priemonių. Be to, pasiūlyme nustatyti reikalavimai valstybėms narėms parengti vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva, aplinkosauginio inspektavimo sistemą arba taikyti kitas jų atitikties reikalavimams tikrinimo priemones.

9 straipsnyje numatyti veiklos vykdytojų ir kompetentingų institucijų įpareigojimai vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių modifikavimo atvejais.

10 straipsnis susijęs su teise gauti informaciją, jame tuo tikslu daroma nuoroda į 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinančią Tarybos direktyvą 90/313/EEB¹⁰.

11 straipsniu valstybių narių reikalaujama paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų vykdymą.

12 straipsniu nustatomas ataskaitų teikimo mechanizmas. Pirmoje valstybių narių ataskaitoje, kurią jos turi pateikti Komisijai iki 2019 m. birželio 30 d., pateikiama duomenų, kurie itin reikšmingi įgyvendinant šią direktyvą, suvestinė, o kitose ataskaitose pateikiama kokybinė ir kiekybinė informacija apie šios direktyvos įgyvendinimą, veiksmus, kurių imtasi vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių eksploatavimo atitikčiai šios direktyvos nuostatoms patikrinti ir apie atitinkamus atitikties užtikrinimo veiksmus. 13 straipsnyje taip pat išdėstyti Komisijos ataskaitų teikimo įpareigojimai.

14 straipsnyje nustatyta delegavimo procedūra, skirta IV priedui priderinti prie mokslinės ir techninės pažangos pagal 13 straipsnį, priimant deleguotuosius aktus.

¹⁰ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

15, 16 ir 17 straipsniuose atitinkamai pateikiamos nuostatos dėl nuobaudų, taikomų už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šį pasiūlymą, pažeidimus, dėl pasiūlymo perkėlimo į valstybių narių teisę ne vėliau kaip iki xxxx xx xx ir dėl jo įsigaliojimo.

I priede pateikiama informacija, kurią veiklos vykdytojai turi pranešti kompetentingai institucijai.

II priede nustatomos išmetamųjų teršalų ribinės vertės, taikomos esamiems ir naujiems kurą deginantiesiems įrenginiams, atitinkamai, pagal 5 straipsnio 2 ir 3 dalis.

III priede numatomos etaloninės vertės tiems atvejams, kai pagal 5 straipsnio 4 dalį turi būti taikomos griežtesnės išmetamųjų teršalų ribinės vertės.

IV priede išsamiai išdėstomi reikalavimai, taikomi vykdant išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną.

Aiškinamieji dokumentai

Komisija mano, kad siekiant pagerinti informacijos apie direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę kokybę, dėl toliau nurodytų priežasčių būtina pateikti aiškinamuosius dokumentus.

Siekiant direktyvos tikslų (t. y. apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką) labai svarbu visiškai ir teisingai perkelti direktyvą į nacionalinę teisę. Kadangi kai kurios valstybės narės jau reglamentuoja iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų oro teršalų kiekį, ši direktyva į nacionalinę teisę greičiausiai bus perkelta ne vieninteliu teisės aktu, o atliekant įvairius esamų teisės nuostatų pakeitimus arba teikiant naujus susijusių sričių teisės aktų pasiūlymus. Be to, direktyvos įgyvendinimas dažnai labai necentralizuotas, nes už jos taikymą, o kai kuriose valstybėse narėse ir už perkėlimą, atsako regionų ir vietos valdžios institucijos.

Tikėtina, kad dėl nurodytųjų veiksmų padidės neteisingo direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo rizika ir Komisijai bus sudėtingiau stebėti, kaip taikoma ES teisė. Siekiant užtikrinti, kad nacionaliniai teisės aktai atitiktų direktyvos nuostatas, labai svarbu pateikti aiškią informaciją apie jos perkėlimą į nacionalinę teisę.

Reikalavimas pateikti aiškinamuosius dokumentus gali lemti papildomą administracinę naštą tose valstybėse narėse, kurios neturi tokio darbo patirties. Tačiau aiškinamieji dokumentai būtini, kad būtų galima veiksmingai patikrinti, ar direktyva visiškai ir teisingai perkelta į nacionalinę teisę (kodėl tai būtina, nurodyta anksčiau), o paprastesnių veiksmingo patikrinimo priemonių nėra. Be to, aiškinamieji dokumentai gali padėti smarkiai sumažinti su Komisijos atliekama atitikties stebėseną susijusių administracinę naštą – be jų, norint atsekti direktyvos perkėlimo metodus visose valstybėse narėse, reiktų didelių išteklių ir plataus ryšio palaikymo su nacionalinėmis institucijomis. Taigi galima papildoma administracinė našta dėl reikalavimo pateikti aiškinamuosius dokumentus yra proporcinga siekiamam tikslui, t. y. užtikrinti veiksmingą perkėlimą į nacionalinę teisę ir visiškai pasiekti direktyvos tikslus.

Atsižvelgiant į visa tai, tikslinga prašyti valstybių narių prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos nuostatų ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos.

Teisinis pagrindas

Kadangi pagrindinis direktyvos tikslas yra apsaugoti aplinką, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnyje, pasiūlymas grindžiamas SESV 192 straipsnio 1 dalimi.

Subsidiarumo ir proporcingumo principai ir pasirinkta priemonė

Subsidiarumo principas taikomas, jei pasiūlymas nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai.

Valstybės narės negali tinkamai pasiekti pasiūlymo tikslų, ir šie tikslai bus geriau pasiekti vykdant Sąjungos veiksmus dėl toliau nurodytų priežasčių.

Nors į orą išmetami teršalai dažnai lemia tarpvalstybinę taršą, iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų oro teršalų kiekis šiuo metu iš esmės nėra reglamentuojamas ES lygmeniu. Pagrindinis šio pasiūlymo motyvas – nustatyti išmetamųjų teršalų ribines vertes, pagal kurias būtų kontroliuojamas iš kurą deginančių vidutinio dydžio įrenginių į orą išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių kiekis, užtikrinant būtiniausius aplinkos ir visų ES piliečių apsaugos standartus.

Todėl visos valstybės narės privalo imtis priemonių, kad atitiktų būtiniausius reikalavimus, nes skirtingas nacionalinis reglamentavimas gali kliudyti tarpvalstybinei ekonominei veiklai. ES lygmens veiksmai yra būtini ir turi pridėtinės vertės, palyginti su individualiais nacionalinio lygmens veiksmis.

Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

Teisine priemone pasirinkta direktyva, nes pasiūlyme išdėstyti tikslai ir įpareigojimai, valstybėms narėms paliekant pakankamai veiksmų laisvės rinktis atitikties užtikrinimo priemones ir išsamų jų įgyvendinimo planą. Todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturi poveikio ES biudžetui.

5. NEPRIVALOMI ELEMENTAI

Pasiūlymas susijęs su Europos ekonominei erdvei svarbiu klausimu, todėl turėtų būti jai taikomas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių,
kiekio apribojimo**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros¹³,
kadangi:

- 1) Europos Parlamento ir Tarybos sprendime XXX/XXXX¹⁴ (Veiksmų programa) pripažįstama, kad į orą išmetamų teršalų kiekis per pastaruosius dešimtmečius smarkiai sumažintas, tačiau oro taršos lygis daugelyje Europos regionų tebėra per didelis ir orą teršiančios medžiagos tebekelia potencialią grėsmę Sąjungos piliečių sveikatai ir gerovei. Veiksmų programoje pažymima, kad ekosistemos ir toliau kenčia dėl per didelio kiekio azoto ir sieros iškritų, išmetamų transporto sektoriuje, taip pat vykdamas netausią žemės ūkio veiklą ir gaminant elektros energiją;
- 2) siekiant užtikrinti visiems sveiką aplinką Veiksmų programoje raginama vietos priemonės papildyti adekvačia nacionalinio ir Sąjungos lygmens politika. Joje reikalaujama visų pirma sustiprinti pastangas siekiant visapusiškos atitikties Sąjungos

¹¹ OL C, , p. .

¹² OL C, , p. .

¹³ xxxx xx xx Europos Parlamento pozicija (OL C p. ...) ir xxxx xx xx Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C ..., p. ...). xxxx xx xx Europos Parlamento pozicija (OL C p. ...) ir xxxx xx xx Tarybos sprendimas.

¹⁴ [... ..] Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas XXX/XXXX dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“ (OL L ..., p. ...).

oro kokybės teisės aktų nuostatomis ir nustatyti laikotarpio po 2020 m. strateginius tikslus ir veiksmus;

- 3) mokslinių vertinimų duomenimis, dėl oro taršos Sąjungos piliečių gyvenimo trukmė sutrumpėja vidutiniškai aštuoniais mėnesiais;
- 4) iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų teršalų kiekis Sąjungos lygmeniu apskritai nėra reglamentuojamas, nors dėl šių teršalų oro tarša vis labiau didėja, kadangi kurui vis dažniau naudojama biomasė, kaip skatinama kovos su klimato kaita ir energetikos politikos nuostatomis;
- 5) kuro deginimas mažuose kurą deginančiuose įrenginiuose ir prietaisuose gal būti reglamentuojamas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/125/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiais nustatymo sistemą¹⁵, įgyvendinimo aktais. Kuro deginimas dideliuose kurą deginančiuose įrenginiuose nuo 2013 m. sausio 7 d. reglamentuojamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES¹⁶, o Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/80/EB¹⁷ iki 2015 m. gruodžio 31 d. tebetaikoma dideliems kurą deginantiems įrenginiams, kuriems taikoma Direktyvos 2010/75/ES 30 straipsnio 2 dalis;
- 6) 2013 m. gegužės 17 d. Komisijos ataskaitos¹⁸ dėl peržiūrų, atliktų pagal Direktyvos 2010/75/ES 30 straipsnio 9 dalį, išvadomis, akivaizdžiai įrodyta, kad galima ekonomiškai efektyviai sumažinti oro teršalų, išmetamų deginant kurą vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose, kiekį;
- 7) Sąjungos tarptautiniai su oro tarša susiję įpareigojimai dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos, pažemio ozono ir išmetamų kietųjų dalelių kiekio mažinimo yra sutarti pagal Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Geteborgo protokolą, kuris 2012 m. iš dalies pakeistas sugriežtinant išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų, amoniako ir lakiųjų organinių junginių kiekio mažinimo įsipareigojimus ir įtraukiant naujus išmetamų smulkių kietųjų dalelių (KD 2,5) kiekio mažinimo įsipareigojimus, įvykdytinus po 2020 m.;
- 8) Komisijos komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos švaraus oro programa“¹⁹ raginama imtis veiksmų siekiant kontroliuoti orą teršiančių medžiagų, išmetamų iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekį ir taip užpildyti kurą deginančių įrenginių sektoriaus reglamentavimo sistemos spragą. Minėta strategija papildomas 2020 m. taršos mažinimo planas, išdėstytas 2005 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikate „Teminė oro taršos strategija“²⁰ ir nustatomi laikotarpio iki 2030 m. poveikio mažinimo tikslai. Norint įgyvendinti strateginius tikslus reikalingas

¹⁵ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiais nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

¹⁶ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

¹⁷ 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL L 309, 2001 11 27, p. 1).

¹⁸ COM(2013) 286 *final*.

¹⁹ COM(2013) xxx *final*.

²⁰ COM(2005) 446 galutinis.

reglamentavimo planas, įskaitant vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių išmetamų teršalų kiekio kontrolės priemonės;

- 9) ši direktyva neturėtų būti taikoma su energija susijusiems gaminiais, kuriems taikomos pagal Direktyvą 2009/125/EB priimtos įgyvendinimo priemonės arba Direktyvos 2010/75/ES III ar IV skyriai. Dėl savo techninių charakteristikų arba naudojimo tam tikroje veikloje į direktyvos taikymo sritį neturėtų būti įtraukti ir kai kurie kiti kurą deginantys įrenginiai;
- 10) siekiant užtikrinti į orą išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių kiekio kontrolę, vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai gali būti eksploatuojami, tik jei jie pagal veiklos vykdytojo pranešimą yra užregistruoti kompetentingos institucijos;
- 11) iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių į orą išmetamų teršalų kiekio kontrolės tikslais šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės ir jų kiekio stebėsenos reikalavimai;
- 12) siekiant suteikti pakankamai laiko esamus vidutinio dydžio kurą deginančius įrenginius techniškai pritaikyti pagal šios direktyvos reikalavimus, išmetamųjų teršalų ribinės vertės šiems įrenginiams turėtų būti pradėtos taikyti po šios direktyvos taikymo pradžios datos praėjus nustatytam laikotarpiui;
- 13) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 193 straipsnį šia direktyva nedraudžiama valstybėms narėms išlaikyti ar nustatyti griežtesnių apsaugos priemonių, pvz., skirtų atitikčiai aplinkos kokybės standartams užtikrinti. Zonose, kurios neatitinka oro kokybės ribinių verčių, valstybės narės turėtų taikyti griežtesnes išmetamųjų teršalų ribines vertes, kaip antai šios direktyvos III priede nustatytos etaloninės vertės, kurioms pasiekti turėtų būti skatinamos ekologinės inovacijos, visų pirma palengvinant sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms patekti į rinką;
- 14) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad vidutinio dydžio kurą deginančiam įrenginiui neatitinkant šios direktyvos nuostatų veiklos vykdytojas ir kompetentinga institucija imtųsi reikiamų priemonių;
- 15) siekiant sumažinti našlą vidutinio dydžio kurą deginančius įrenginius eksploatuojančioms mažosioms ir vidutinėms įmonėms, veiklos vykdytojams taikomi administraciniai įpareigojimai dėl pranešimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo turėtų būti proporcingi, tačiau pakankamai griežti, kad kompetentingos institucijos galėtų veiksmingai patikrinti atitiktį reikalavimams;
- 16) siekdama užtikrinti, kad valstybių narių informacija apie šios direktyvos įgyvendinimą būtų suderinta bei nuosekli, ir skatindama keitimąsi informacija su valstybėmis narėmis, Komisija, padedama Europos aplinkos agentūros, turėtų sukurti elektroninę ataskaitų teikimo priemonę, kurią valstybės narės galėtų naudoti ir nacionalinėms duomenų teikimo bei tvarkymo reikmėms;
- 17) siekiant atsižvelgti į mokslinę ir techninę pažangą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų pritaikomos IV priede pateiktos išmetamųjų teršalų kiekio stebėsenos nuostatos. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad

atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

- 18) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. pagerinti aplinkos kokybę ir žmonių sveikatą, valstybės narės negali pačios deramai pasiekti ir jų tikslingiau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- 19) šioje direktyvoje geriamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma šia direktyva siekiama užtikrinti tos chartijos 37 straipsnio dėl aplinkos apsaugos taikymą;
- 20) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų²¹ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie direktyvos perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškintų direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajas. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis
Dalykas

Šioje direktyvoje išdėstomos taisyklės, pagal kurias turi būti kontroliuojamas iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių į orą išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių kiekis ir tokiu būdu šis kiekis mažinamas mažinant ir galimą šių teršalų grėsmę žmonių sveikatai ir aplinkai.

2 straipsnis
Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma kurą deginantiems įrenginiams, kurių vardinė šiluminė tiekiamoji galia yra 1 MW arba didesnė ir mažesnė kaip 50 MW (toliau – vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai), nepriklausomai nuo naudojamo kuro rūšies.
2. Ši direktyva netaikoma:
 - (a) kurą deginantiems įrenginiams, kuriems taikomas Direktyvos 2010/75/ES III arba IV skyrius;
 - (b) su energija susijusiems gaminiams, kuriems taikomi pagal Direktyvą 2009/125/EB priimti įgyvendinimo aktai, jei juose nustatytos šios direktyvos II priede išvardytų išmetamųjų teršalų ribinės vertės;

²¹ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

- (c) kurą deginantiems įrenginiams, kuriuose dujiniai degimo produktai naudojami tiesioginiam šildymui, džiovinimui arba kitoms objektų arba medžiagų apdorojimo rūšims;
- (d) antrinio deginimo įrenginiams, kurie skirti pramoninių procesų metu išmetamoms dujoms valyti jas deginant ir kurie nėra eksploatuojami kaip atskiri kurą deginantys įrenginiai;
- (e) visai techninei įrangai, naudojamai kaip transporto priemonių, laivų ar lėktuvų varikliai;
- (f) kurą deginantiems įrenginiams, kuriems taikomi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1069/2009²² priimti įgyvendinimo aktai, jei juose nustatytos šios direktyvos II priede išvardytų išmetamųjų teršalų ribinės vertės.

3 straipsnis *Terminų apibrėžtys*

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) teršalų išmetimas – tai medžiagų išmetimas į orą iš kurą deginančio įrenginio;
- (2) išmetamųjų teršalų ribinė vertė – tai leidžiamas kokios nors medžiagos, esančios kurą deginančio įrenginio išmetamosiose dujose, kiekis, kuris gali būti išmetamas į orą per nustatytą laikotarpį;
- (3) azoto oksidai (NO_x) – azoto oksidas ir azoto dioksidas, išreikšti azoto dioksidu (NO₂);
- (4) kietosios dalelės – bet kokios formos, sandaros ar tankio kietosios dalelės, kurios ėminių ėmimo taške esančiomis sąlygomis skendi dujinėje fazėje; tokias dulkes ir daleles galima surinkti filtruojant nustatytomis sąlygomis paėmus reprezentatyvius tiriamų dujų ėminius ir jos, išdžiovintos nustatytomis sąlygomis, išlieka prieš filtrą ir ant filtro.;
- (5) kurą deginantis įrenginys – techninis įrenginys, kuriame kuras oksiduojamas, kad būtų galima panaudoti taip gautą šilumą;
- (6) esamas kurą deginantis įrenginys – kurą deginantis įrenginys, pradėtas eksploatuoti prieš [vieneri metai po šio teisės akto perkėlimo į nacionalinę teisę datos];
- (7) naujas kurą deginantis įrenginys – kurą deginantis įrenginys, kurs nėra esamas kurą deginantis įrenginys;
- (8) variklis – dujų variklis, dyzelinis variklis arba dvejopo kuro variklis;
- (9) dujų variklis – vidaus degimo variklis, kuris veikia pagal Oto ciklą ir kuriame degalams deginti naudojamas kibirkštinis uždegimas;

²² 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL L 300, 2009 11 14, p. 1).

- (10) dyzelinis variklis – vidaus degimo variklis, kuris veikia pagal dyzelinį ciklą ir kuriame degalams deginti naudojamas slėginis uždegimas;
- (11) dvejopo kuro variklis – vidaus degimo variklis, kuriame naudojamas slėginis uždegimas ir kuris degindamas skystąjį kurą veikia pagal dyzelinį ciklą, o degindamas dujinį kurą – pagal Oto ciklą;
- (12) dujų turbina – rotacinė mašina, šilumos energiją paverčianti mechaniniu darbu, dažniausiai susidedanti iš kompresoriaus, šiluminio įtaiso, kuriame darbiniui skysčiui šildyti oksiduojamas kuras, ir turbinos; joms priskiriamos tiek atvirojo ciklo, tiek kombinuotojo ciklo dujų turbinos, taip pat kogeneracijos veiksena dujų turbinos; visos jos gali būti su papildomu deginimu arba be jo;
- (13) kuras – kietoji, skystoji arba dujinė degi medžiaga;
- (14) atliekos – medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti;
- (15) biomasė – vienas iš toliau nurodytų dalykų:
 - (a) produktai, kuriuos sudaro iš žemės ūkio arba miškininkystės veiklos gauta augalinė medžiaga, kuri gali būti naudojama kaip kuras energijai gauti;
 - (b) šios atliekos:
 - (a) žemės ūkio ir miškininkystės augalinės atliekos;
 - (b) maisto perdirbimo pramonės augalinės atliekos, jeigu gaunama šiluma yra panaudojama;
 - (c) pluoštinės augalinės atliekos, gaunamos gaminant medienos masę ir popierių iš medienos masės, jeigu jos yra kartu sudeginamos gamybos vietoje, o gauta šiluma panaudojama;
 - (d) kamštinės medienos atliekos;
 - (e) medienos atliekos, išskyrus tas medienos atliekas, kuriose dėl medžiagų apdirbimo medienos konservantais arba dengimo gali būti halogenintų organinių junginių arba sunkiųjų metalų, įskaitant visų pirma tokias statybų arba nugriautų pastatų medienos atliekas;
- (16) eksploatavimo valandos – valandomis išreikštas laikas, kurį iš kurą deginančio įrenginio į orą išmetami teršalai;
- (17) veiklos vykdytojas – tai bet koks fizinis arba juridinis asmuo, kuris eksploatuoja ir kontroliuoja kurą deginantį įrenginį, arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kuriam suteikta sprendžiamoji ekonominė teisė dėl techninio įrenginio darbo;
- (18) ribinė vertė – taršos lygis, nustatomas remiantis mokslo žiniomis siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) visai aplinkai, užkirsti jam kelią arba

jį sumažinti, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laikotarpį, o pasiekus neturi būti viršijamas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/50/EB²³;

- (19) zona – valstybės narės teritorijos dalis, nustatyta tos valstybės narės oro kokybės vertinimo ir valdymo tikslais, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/50/EB.

4 straipsnis *Registracija*

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai būtų eksploatuojami tik tuomet, jei jie užregistruoti kompetentingos institucijos.
2. Registracijos procedūrą sudaro bent kompetentingai institucijai pateiktas veiklos vykdytojo pranešimas apie vidutinio dydžio kurą deginančio įrenginio eksploatavimą arba ketinimą jį eksploatuoti.
3. Apie kiekvieną vidutinio dydžio kurą deginantį įrenginį veiklos vykdytojo pranešime pateikiama bent I priede išvardyta informacija.
4. Kompetentinga institucija užregistruoja vidutinio dydžio kurą deginantį įrenginį per vieną mėnesį po veiklos vykdytojo pranešimo pateikimo ir pastarąjį apie tai informuoja.
5. Esamiems vidutinio dydžio kurą deginantiems įrenginiams gali būti netaikomas 2 dalyje nurodytas pranešimo įpareigojimas su sąlyga, kad kompetentingai institucijai pateikiama visa 3 dalyje nurodyta informacija.

Tie vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai užregistruojami iki [trylika mėnesių po šio teisės akto perkėlimo datos].

6. Apie kiekvieną vidutinio dydžio kurą deginantį įrenginį kompetentingų institucijų tvarkomame registre pateikiama bent I priede išvardyta informacija, taip pat visa per stebėsenos rezultatų patikrinimą arba kitas atitikties patikras, nurodytus 7 ir 8 straipsniuose, surinkta informacija.

5 straipsnis *Išmetamųjų teršalų ribinės vertės*

1. Nepažeidžiant Direktyvos 2010/75/ES II skyriaus nuostatų, jei taikoma, atskiriems vidutinio dydžio kurą deginantiems įrenginiams taikomos II priede nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės.
2. Nuo 2025 m. sausio 1 d. iš esamų vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kurių vardinė tiekiamoji šiluminė galia didesnė kaip 5 MW, į orą išmetamo sieros dioksido, azotų oksidų ir kietųjų dalelių kiekis neviršija II priedo 1 dalyje nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių.

²³ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

Nuo 2030 m. sausio 1 d. iš esamų vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kurių vardinė tiekiamoji šiluminė galia 5 MW arba mažesnė, į orą išmetamo sieros dioksido, azotų oksidų ir kietųjų dalelių kiekis neviršija II priedo 1 dalyje nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių.

Valstybės narės gali leisti, kad esami vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai, eksploatuojami nedaugiau kaip 500 valandų per metus, neatitiktų II priedo 1 dalyje nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių. Tokiu atveju kietąjį kurą deginantiesiems įrenginiams taikoma 200 mg/Nm³ išmetamųjų kietųjų dalelių kiekio ribinė vertė.

3. Nuo [1 metai po šio teisės akto perkėlimo datos] iš naujų vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių į orą išmetamo sieros dioksido, azotų oksidų ir kietųjų dalelių kiekis neviršija II priedo 2 dalyje nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių.

Valstybės narės gali leisti, kad nauji vidutinio dydžio kurą deginantys įrenginiai, eksploatuojami nedaugiau kaip 500 valandų per metus, neatitiktų II priedo 2 dalyje nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių. Tokiu atveju kietąjį kurą deginantiesiems įrenginiams taikoma 100 mg/Nm³ išmetamųjų kietųjų dalelių kiekio ribinė vertė.

4. Valstybės narės zonose, kurios neatitinka ES oro kokybės ribinių verčių, nustatytų Direktyvoje 2008/50/EB, esantiems atskiriems vidutinio dydžio kurą deginantiesiems įrenginiams taiko išmetamųjų teršalų ribines vertes, grindžiamas III priede nustatytomis etaloninėms vertėms arba valstybių narių nustatytomis griežtesnėmis vertėmis, nebent Komisijai įrodoma, kad taikant tas ribines vertes bus patiriama neproporcingų išlaidų ir kad į oro kokybės planus, kurių reikalaujama pagal Direktyvos 2008/50/EB 23 straipsnį, įtrauktos kitos priemonės, kuriomis užtikrinama atitikti oro kokybės ribinėms vertėms.

5. Komisija organizuoja keitimąsi informacija su valstybėmis narėmis ir suinteresuotosiomis šalimis apie etalonines vertes, kuriomis grindžiamos 4 dalyje nurodytos griežtesnės išmetamųjų teršalų ribinės vertės.

6. Kompetentinga institucija daugiausia šešiams mėnesiams gali suteikti išimtį, atleisdama nuo pareigos laikytis 2 ir 3 dalyse nustatytų išmetamo sieros dioksido ribinių verčių vidutinio dydžio kurą deginančiame įrenginyje, kuriame paprastai naudojamas mažai sieros turintis kuras, jei veiklos vykdytojas negali laikytis tų ribinių verčių dėl mažai sieros turinčio kuro tiekimo nutraukimo, atsirandančio dėl didelio tokio kuro trūkumo.

Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie kiekvieną tokią pagal pirmą pastraipą suteiktą išimtį.

7. Kompetentinga institucija gali suteikti išimtį, atleisdama nuo pareigos laikytis 2 ir 3 dalyse nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių tais atvejais, kai vidutinio dydžio kurą deginančiame įrenginyje, kuriame naudojamas tik dujinis kuras, išimtiniais atvejais reikia pradėti naudoti kitų rūšių kurą dėl staigiai nutraukto dujų tiekimo, ir todėl jame reikėtų įmontuoti pagalbinę taršos mažinimo įrangą. Laikotarpis, kuriuo taikoma tokia išimtis, neviršija 10 dienų, išskyrus tuos atvejus, kai veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai tinkamai pagrįdžia ilgesnį laikotarpį.

Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie kiekvieną tokią pagal pirmą pastraipą suteiktą išimtį.

8. Jei vidutinio dydžio kurą deginančiame įrenginyje tuo pat metu naudojamas dviejų ar daugiau rūšių kuras kiekvienų išmetamųjų teršalų ribinė vertė apskaičiuojama toliau nurodyta eiga:
 - (a) imama kiekvienai atskirai kuro rūšiai taikoma ribinė vertė, nustatyta II priede;
 - (b) apskaičiuojama naudojamoms kuro rūšims proporcinga išmetamųjų teršalų ribinė vertė, kuri gaunama dauginant a punkte nurodytą atskirą išmetamojo teršalo ribinę vertę iš kiekvienos rūšies kuro šiluminės galios ir dalijant šią sandaugą iš visų rūšių kuro šiluminių galių sumos;
 - (c) sudedamos naudojamoms kuro rūšims proporcingos išmetamųjų teršalų ribinės vertės.

6 straipsnis

Išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną ir taršos mažinimo įrangos eksploatavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojai vykdytų išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną laikydamiesi bent IV priedo nuostatų.
2. Vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriuose naudojamas kelių rūšių kuras, išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną vykdoma deginant tokį kurą arba kuro mišinį, kuris greičiausiai lemia didžiausią išmetamųjų teršalų kiekį, tokį laikotarpį, kuris atitinka įprastas eksploatavimo sąlygas.
3. Visi stebėsenos rezultatai registruojami, apdorojami ir atitinkamai pateikiami, kad kompetentinga institucija galėtų patikrinti, ar laikomasi išmetamųjų teršalų ribinių verčių.
4. Vidutinio dydžio kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriuose, kad būtų pasiektos išmetamųjų teršalų ribinės vertės, naudojama pagalbinė taršos mažinimo įranga, nuolat vykdoma veiksmingo tos įrangos eksploatavimo stebėseną ir registruojami jos rezultatai.

7 straipsnis

Atitikties patikra

1. Valstybės narės parengia vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių aplinkosauginio inspektavimo sistemą arba įgyvendina kitas jų atitikties šios direktyvos reikalavimams tikrinimo priemones.
2. Vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių veiklos vykdytojai kompetentingos institucijos atstovams suteikia reikiamą pagalbą, kad jie galėtų tikrinti ir vizituoti įrenginį, imti mėginius ir rinkti visą informaciją, reikalingą savo pareigoms pagal šią direktyvą atlikti.
3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių paleidimo, sustabdymo ir veiklos sutrikimo laikotarpiai būtų kuo trumpesni. Jei sutrinka pagalbinės taršos mažinimo įrangos veikimas arba ji

sugenda, veiklos vykdytojas nedelsdamas apie tai praneša kompetentingai institucijai.

4. Jei įrenginys neatitinka reikalavimų, valstybės narės užtikrina, kad:
 - (a) veiklos vykdytojas nedelsdamas apie tai praneštų kompetentingai institucijai;
 - (b) veiklos vykdytojas nedelsdamas imtųsi priemonių, būtinų užtikrinti, kad įrenginys per kuo trumpesnę laikotarpį vėl atitiktų reikalavimus;
 - (c) kompetentinga institucija pareikalautų, jog veiklos vykdytojas imtųsi atitinkamų papildomų priemonių, kurias kompetentinga institucija laiko būtinomis siekiant, kad įrenginys vėl atitiktų reikalavimus.

Jei atitiktis reikalavimams negali būti vėl užtikrinta, kompetentinga institucija sustabdo įrenginio eksploatavimą ir panaikina jo registraciją.

8 straipsnis *Stebėsenos rezultatų tikrinimas*

1. Valstybės narės užtikrina, kad pagal IV priedą stebimų išmetamųjų teršalų tinkamai nustatyta vertė neviršytų II priede nurodytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių.
2. Vidutinio dydžio kurą deginančio įrenginio veiklos vykdytojas saugo:
 - (a) nepažeisdamas 4 straipsnio 5 dalies, pranešimo kompetentingai institucijai pateikimo įrodymą;
 - (b) kompetentingos institucijos atliktos registracijos įrodymą;
 - (c) 6 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus stebėsenos rezultatus;
 - (d) jei taikoma, užregistruotus 5 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytų eksploatavimo valandų duomenis;
 - (e) užregistruotus įrenginyje naudojamo kuro duomenis ir pagalbinės taršos mažinimo įrangos veikimo sutrikimų ar gedimo duomenis.
3. 2 dalyje nurodyti duomenys saugomi ne trumpiau kaip dešimt metų.
4. Kompetentingai institucijai paprašius 2 dalyje išvardyti duomenys jai pateikiami, kad ji galėtų patikrinti jų atitiktį šios direktyvos reikalavimams.

9 straipsnis *Vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių modifikavimas*

1. Veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai praneša apie visus planuojamus vidutinio dydžio kurą deginančio įrenginio modifikavimus, kurie turėtų poveikio atitiktčiai išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms. Toks pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki pakeitimo realizavimo.

2. Veiklos vykdytojai pranešus apie pakeitimą pagal 1 dalį, kompetentinga institucija per vieną mėnesį jį užregistruoja.

10 straipsnis
Pasinaudojimas informacija

Nepažeisdama Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB²⁴, kompetentinga institucija viešai paskelbia vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių registrą, taip pat ir internete.

11 straipsnis
Kompetentingos institucijos

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, kurios atsako už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą.

12 straipsnis
Ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės iki [dveji metai po šio teisės akto perkėlimo datos] Komisijai pateikia I priede išvardytų duomenų suvestinę, kurioje nurodomi apskaičiuoti bendri metiniai iš šių įrenginių išmetamo sieros dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių kiekiai, suskirstyti pagal įrenginio kuro tipą ir pajėgumo klasę.
2. Valstybės narės, atitinkamai, iki 2026 m. spalio 1 d. ir 2031 m. spalio 1 d. Komisijai atsiunčia antrą ir trečią ataskaitas, kuriose pateikiami atnaujinti 1 dalyje nurodyti duomenys.

Pagal pirmą pastraipą parengtose ataskaitose pateikiama kokybinė ir kiekybinė informacija apie šios direktyvos įgyvendinimą, apie veiksmus, kurių imtasi tikrinant vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių atitiktį šios direktyvos reikalavimams, ir apie tos atitikties užtikrinimo veiksmus.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytoms ataskaitoms teikti Komisija parengia valstybėms narėms skirtą elektroninę ataskaitų teikimo priemonę.
4. Gavusi pagal 1 ir 2 dalis pateiktas valstybių narių ataskaitas, Komisija, atsižvelgdama į pagal 5 straipsnio 6 bei 7 dalis ir 10 straipsnį pateiktą informaciją, per dvyliką mėnesių pateikia suvestinę ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Komisijos antroje suvestinėje ataskaitoje peržiūrimas šios direktyvos įgyvendinimas, ypatingą dėmesį skiriant būtinybei III priede pateiktas etalonines vertes paskelbti visoje Sąjungoje galiojančiomis išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis, o prie ataskaitos, jei reikia, pridedamas teisės akto pasiūlymas.
6. Vykdyti pareigas pagal 3 ir 5 dalis Komisijai padeda Europos aplinkos agentūra.

²⁴ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

13 straipsnis
Priedų pakeitimai

Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant IV priedą priderinti prie techninės ir mokslinės pažangos.

14 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 13 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [įsigaliojimo datos]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudoti deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 13 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 13 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

15 straipsnis
Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios nuobaudos būtų taikomos. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [perkėlimo data] praneša Komisijai apie šias nuostatas ir nedelsdamos ją informuoja apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

16 straipsnis
Perkėlimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [data: 1,5 metai po įsigaliojimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

17 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

18 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas